

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001296

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журавльов Микола Вікторович

2. Mykola V. Zhuravlov

Кваліфікація: 253

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5660-1660

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 253

Назва наукової спеціальності: Військове управління (за видами збройних сил)

Галузь / галузі знань: воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Дата захисту: 24-04-2024

Спеціальність за освітою: Публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.709.106

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.01.11, 03.01.07

Тема дисертації:

1. Соціальний захист військовослужбовців Збройних Сил України: історико-правовий аспект (2014-2018)
2. Social Protection of Servicemen of the Armed Forces of Ukraine (2014-2018): historical and legal aspect

Реферат:

1. Журавльов М. В. Соціальний захист військовослужбовців Збройних Сил України (2014–2018 рр.): історико-правовий аспект. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії, за спеціальністю 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» (25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону). – Національний університет оборони України Міністерства оборони України, Київ, 2023. У дисертаційній роботі виконано наукове завдання, що передбачало проведення комплексного воєнно-наукового аналізу процесу формування системи соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил України з 2014 по 2018 рік, та дослідження генези підходів до соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил України у контексті євроатлантичної інтеграції. З результатами дослідження встановлено, що система юридичних та соціальних гарантій для військовослужбовців Збройних Сил України, ветеранів війни і ветеранів військової служби на початку 2014 року функціонувала, однак вона не гарантувала повного виконання всіх конституційних прав і свобод та задоволення духовних і матеріальних потреб військовослужбовців повною мірою. Цьому сприяла низка

причин: від неадаптованої нормативно-правової бази України з питань соціального захисту військовослужбовців до умов особливого періоду, викликаного частковою мобілізацією та проведенням заходів антитерористичної операції, відсутності чіткого алгоритму дій посадових осіб щодо реалізації законів України з питань соціального захисту військовослужбовців, до прорахунків у фінансовій системі під час планування бюджетних програм та їх недофінансування в умовах особливого періоду в Україні. Нормативно-правова база стосовно соціального захисту військовослужбовців та присвоєння їм статусу ветерана війни не була адаптована до умов проведення антитерористичної операції та бойових дій на території України. Відсутність законодавчого положення для осіб, які добровільно об'єдналися в рухи спротиву, утруднювала визначення їх легітимності та військового статусу. Відповідно, добровольці підпадали під статтю 260 Кримінального кодексу України щодо «Утворення незаконних військових формувань» та опинялись за межами правового поля держави. Під час проведення Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей соціальний захист військовослужбовців був організований, але існували юридичні невідповідності, зокрема стосовно статусу осіб, які здійснювали керівні функції від імені держави та були наділені відповідними повноваженнями, що не були юридично врегульовані. Внутрішні чинники, такі як політичні, соціальні, економічні та військові, відігравали негативну роль у розвитку соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей з початку 2014 року. Через стрімку інфляцію протягом 2014–2018 рр. спостерігалось значне погіршення умов життєдіяльності військовослужбовців Збройних Сил України, ветеранів війни та прирівняних до них осіб, ветеранів військової служби, що негативно вплинуло на морально-психологічний стан цих осіб, і вимагало більшої матеріальної та соціальної підтримки з боку держави. Науковим дослідженням встановлено що зміни, внесені до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» протягом 2014–2018 рр. загалом носять позитивний характер, проте були запроваджені з деяким запізненням в часі. Ці зміни дали змогу забезпечити ряд соціальних і правових гарантій військовослужбовців з питань всіх видів відпусток (у тому числі під час дії правового режиму воєнного стану); укладання контрактів; звільнення; кредитування; гарантії виплат грошового забезпечення членам сімей військовослужбовців; вступ дітей військовослужбовців до навчальних закладів з військово-фізичною підготовкою; збереження житла та виплати грошової компенсації за не отримання його; безоплатну психологічну, медико-психіатричну реабілітацію учасників АТО; відрядження військовослужбовців до органів державної влади; порядок і розміри грошового забезпечення; надбавка до щомісячних додаткових виплат; питання одноразової грошової допомоги (виплати); індексація грошового забезпечення; отримання пільг в умовах кримінально-виконавчих заходів; окремі питання продовольчого і речового забезпечення; визначено соціально-правовий статус деяким категоріям військовослужбовців. Поряд з цим законодавець надав соціально-правовий статус військовослужбовців службовцям Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. У результаті внесених протягом 2014–2018 рр. змін, проте, не вирішеними залишилися деякі проблеми щодо забезпечення соціальних гарантій військовослужбовцям з боку держави. Було встановлено, що правова норма службового часу і час на відпочинок військовослужбовців у період проведення Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей законодавчо була невизначена.

2. Zhuravlev M. V. Social protection of servicemen of the Armed Forces of Ukraine (2014–2018): historical and legal aspect. – Qualifying scientific work on manuscript rights. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy (PhD) in specialty 253 «Military Management (according to Services of the Armed Forces)» (Field of study 25 – Military Sciences, National Security, State Border Security). – National Defense University of Ukraine, the Ministry of Defence of Ukraine, Kyiv, 2023. In the dissertation, a scientific analysis of the process of formation of the system of social protection of servicemen of the Armed Forces of Ukraine (2014–2018) was carried out and, based on the author's model, the genesis of approaches to social protection of servicemen of the Armed Forces of Ukraine in the context of Euro-Atlantic integration was investigated. Based on the results of the study, it was established that the system of legal and social guarantees for servicemen of the Armed Forces of Ukraine, war veterans and veterans of military service was functioning at the beginning of 2014, but it did not guarantee the full fulfillment of all constitutional rights and freedoms and the satisfaction of spiritual and material needs of

servicemen to the full extent. A number of reasons contributed to this: from the unadapted legal framework of Ukraine on the social protection of servicemen to the conditions of a special period caused by partial mobilization and the implementation of anti-terrorist operation measures, the lack of a clear algorithm for the actions of officials regarding the implementation of the laws of Ukraine on the social protection of servicemen, to miscalculations in financial system during the planning of budget programs and their underfunding in the conditions of a special period in Ukraine. The legal framework regarding the social protection of servicemen and granting them the status of a war veteran was not adapted to the conditions of the anti-terrorist operation and hostilities on the territory of Ukraine. The absence of a legal provision for persons who voluntarily joined resistance movements made it difficult to determine their legitimacy and military status. Accordingly, the volunteers fell under Article 260 of the Criminal Code of Ukraine regarding «Formation of illegal military formations» and found themselves outside the legal field of the state. During the anti-terrorist operation on the territory of Donetsk and Luhansk regions, social protection of servicemen was organized, but there were legal inconsistencies, in particular, regarding the status of persons who performed managerial functions on behalf of the state and were endowed with relevant powers, which were not legally regulated. Internal factors, such as political, social, economic and military, have played a negative role in the development of social protection for servicemen of the Armed Forces of Ukraine and their family members since the beginning of 2014. Due to rapid inflation during 2014–2018, there was a significant deterioration in the living conditions of servicemen of the Armed Forces of Ukraine, war veterans and persons equated to them, veterans of military service, which negatively affected the moral and psychological state of these persons, and required greater material and social support from side of the state. Scientific research has established that the changes made to the Law of Ukraine «On Social and Legal Protection of Servicemen and Members of Their Families» during 2014–2018 are generally positive, but were introduced with some delay. These changes made it possible to provide a number of social and legal guarantees for military personnel on all types of leave (including during the legal regime of martial law); conclusion of contracts; release; lending; guarantees of financial support payments to members of military servicemen's families; admission of children of military personnel to educational institutions with military physical training; preservation of housing and payment of monetary compensation for not receiving it; free psychological, medical and psychiatric rehabilitation of ATO participants; secondment of servicemen to state authorities; procedure and amounts of financial support; allowance for monthly additional payments; issue of one-time cash assistance (payment); indexation of monetary support; receiving benefits under the conditions of criminal enforcement measures; separate issues of food and physical support; the socio-legal status of some categories of servicemen is determined. Along with this, the legislator granted the social and legal status of military personnel to the employees of the State Service for Special Communications and Information Protection of Ukraine. However, as a result of the changes introduced during 2014–2018, some problems regarding the provision of social guarantees to military personnel by the state remained unresolved.

Державний реєстраційний номер ДіР: ОС-2 №0120U000015t 29.09.2020 ОС-3 №0121U000047t 29.04.2021 ОС-4 №0122U000011t 04.07.2022

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Журавльов М.В., Мулява В.Д. Організація військово-соціальної роботи у Збройних Силах України: основні проблеми становлення та удосконалення в сучасних умовах. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія / М-во освіти і науки України; Держ. Вищ. Навч. Заклад "Ужгород. Нац. Ун-т", Ф-т історії та міжнародних відносин; Ужгород: Вид-во УжНУ "Говерла", 2021. Вип. 1 (44). С. 72–79.

- Журавльов М., Грицюк В. Право на сповідь: нотатки військового капелана. “Военно історичний вісник” С. 166-169.
- Журавльов М.В., Салімон О.М. Проблеми соціального захисту військовослужбовців в Україні. “Інтелект XXI”. Одеса, 2023. Випуск 2. С. 20-24
- Журавльов М.В. Актуальні проблеми реалізації статуту внутрішньої служби Збройних Сил України в умовах проведення антитерористичної операції на сході України: історико-правовий аспект (2014-2018). “Юридичний науковий електронний журнал”, 2023. Випуск 7. С. 526-529
- Журавльов М.В. Залучення інформаційних ресурсів органів державної влади як джерело дослідження проблематики соціального захисту військовослужбовців у Збройних Силах України. “Наука і техніка сьогодні” (Серія “Педагогіка”, Серія “Право”, Серія “Економіка”, Серія “Фізико-математичні науки”, Серія “Техніка”). Київ, журнал 2023. №12(26) 2023. С. 96-107
- Zhuravlov M., Salimon O. Actual problems and ways of improving the organization of social work in territorial forecasting and social work centers // Modern science. 2022. No. 1. P. 13-20.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; проекти нормативних документів; методичні документи; аналітичні матеріали; впровадження програми штучного інтелекту у систему соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей за допомогою нейромережі

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих; спрощення надання органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами адміністративних послуг військовослужбовцям збройних сил України, та наближення соціальних гарантій до стандартів країн північноатлантичного договору.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Валерій Миколайович
2. Valery M. Hrytsyuk

Кваліфікація: д. і. н., доц., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9877-1900

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Автушенко Ірина Борисівна
2. Iryna B. Avtushenko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3987-4034

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний транспортний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070915

Місцезнаходження: вул. М. Омеляновича-Павленка, буд. 1, Київ, 01010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шамрай Богдан Миколайович
2. Bohdan M. Shamrai

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0076-9368

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 22994521

Місцезнаходження: вул. Ломоносова, буд. 81, Київ, 03189, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крimeць Людмила Володимирівна
2. Lyudmila V. Krymets

Кваліфікація: д. філос. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7451-5208

Додаткова інформація:

